

101. Bijbelstudie
VAN HUIS TOT HUIS
FU A WAN OSO NA A TRAWAN
KAT' OIKON
κατ' οικον

Voordat Yeshua naar de hemel was opgevaren, gaf Hij aan Zijn discipelen de bekende zendingsopdracht: *“Gaat dan henen, maakt al de volken tot Mijn discipelen! - Un go na ala folku fu grontapu. Un mus meki den kon tron sma di e teki leri fu Mi! - Ohi se tulog ja aur dunia ke sab játi ke Hamár cela banáw! - Mulané, kana pada budala, bangsa-bangsa nang sak lumahé bumi diparani kabèh lan didadèkké muridku!”* (מתי'יח' Matit'yahu [Mattheüs] 28:19) en: *“Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping! - Un go na ala sei fu grontapu, èn ferteri ala sma a Bun Nyunsu! - Ja dunia bhar me khus khabar Hamár bære me sab koi se batái deihe! - Kana pada lunga nggelarké kabar kabungahané Gusti Elohim marang saben wong nang sak lumahé jagat!”* (Marcus 16:15). Deze opdracht geldt voor ons allemaal, ongeacht onze denominatie en als het goed is voeren wij hem ook uit. De vraag is echter hoe wij de zedingsbevel daadwerkelijk uitvoeren. Sommigen gaan op een zeepkistje op de Dam staan, anderen voeren een mimespel op. Weer anderen gaan liedjes zingen en bijbeltjes uitdelen, dit alles onder de verzamelnaam ‘straatevangelisatie’, eigenlijk de oudste en meest Schriftuurlijke wijze. Sommige kerkgenootschappen sturen hun missionarissen c.q. zendelingen naar verre landen om het Evangelie te verkondigen aan volken die het nog nooit gehoord hebben. Andere kerkgenootschappen sturen hun leden van deur tot deur om hun leerstellingen te verspreiden op een manier zoals ook venters en colporteurs hun product verkopen. Het meest actief zijn daarin de leden van het Wachttorengenootschap. Vrijwel iedereen heeft ze regelmatig aan de deur gehad. Altijd met zijn tweeën, vaak echtparen. Maar ook ziet men zo van tijd tot tijd twee keurig geklede Mormonen van deur tot deur trekken, doorgaans jonge knappe mannen met een naambadge en een zwart rugzakje. Het bezwaar dat met name christenen over het algemeen tegen deze huis-aan-huis evangelisatie hebben, blijft meestal beperkt tot de inhoudelijkheid van de boodschap, maar niet zo zeer tegen de manier waarop zij verspreid wordt. Integendeel! Men vindt dit eigenlijk best wel een goede, effectieve manier om zo veel mogelijk mensen met het Evangelie te bereiken, en dus doet men het zelf ook zo nu en dan. Zo werd ook ik vele jaren geleden verzocht om daarin te participeren, toen ik nog als ouderling actief was in een christelijke gemeente. Het ging daarbij om een landelijke en vooral interkerkelijke evangelisatiecampagne waar ik mij op zich wel in kon vinden. Het was immers geen ‘ledenwerfactie’ voor een of andere sekte, en het doel van deze grootscheepse actie was ook niet de verspreiding van bepaalde theologische dogma’s, maar enkel en alleen de verkondiging van het Evangelie. Daarvoor hebben talrijke kerken, gemeenten en christelijke organisatie hun handen in elkaar geslagen en zowel financieel alsook fysiek hun krachten gebundeld en ook de kerk die o.a. door mij werd vertegenwoordigd, deed hieraan mee. Ik vond het prachtig omdat ten behoeve van deze evangelisatiecampagne alle onderlinge theologische verschillen opzij werden geschoven en wij allen waren daadwerkelijk één. Er werden handige kleine bijbeltjes, folders, magazines, stripboeken en zelfs videobanden uitgedeeld en natuurlijk ook evangelisatiebijeenkomsten gehouden. Op zich stond ik daar helemaal achter, op één punt na: de huis-aan-huis-evangelisatie, die een integraal onderdeel vormde van deze campagne. Ik had daar echt moeite mee. Ja, natuurlijk hadden zij daar echt wel de beste bedoelingen mee, want alleen al het feit dat de gemengde teams die twee aan twee van deur tot deur gestuurd werden, uit verschillende denominaties waren samengesteld, vond ik heel goed. Maar waar ik moeite mee had was het feit dat zij onuitgenodigd bij de mensen aanbellen waardoor de kans groot was dat deze tactiek door velen als opdringerig en bedreigend ervaren zou worden met het gevolg dat de hele actie daardoor averechts zou werken. Of ik daarin gelijk kreeg weet ik niet, maar wat ik wel weet is het feit dat deze evangelisatiecampagne absoluut geen geweldige bekeringsgolf teweeg heeft gebracht. Ik heb in elk geval vanaf het begin pertinent geweigerd om mee te doen aan het deuren platlopen, maar nam in plaats daarvan de public relations voor de hele campagne in de

lokale pers voor mijn rekening. U zult zich nu waarschijnlijk afvragen wat er nou zo mis is aan van-huis-tot-huis-evangelisatie en waarom ik daar zo een ophef over maak. Natuurlijk zullen er altijd mensen zijn die het Evangelie afwijzen en natuurlijk is de kans altijd groot om onbeschoft of agressief aan de deur bejegend te worden, maar aan de andere kant zullen er ook altijd mensen zijn die wel een open oor hebben en juist blij zijn als er iemand aan de deur komt die de eenzaamheid doorbreekt en het goede nieuws brengt. Dus waarom zou men deze kans laten schieten door niet mee te doen aan deze manier van evangeliseren? Ik zal deze vraag beantwoorden met een wedervraag: heeft u wel eens in de Bijbel gelezen dat Yeshua [Jezus] zelf ook van huis tot huis ging om de Blijde Boodschap te verkondigen, of dat Hij Zijn talmidim [discipelen] daartoe de opdracht gaf? Volgens mij niet! Hij predikte weliswaar in de tempel, in de sjoel [synagoge], op marktplaatsen, op stranden en op bergen, maar nergens is ook maar een verwijzing te vinden dat hij van deur tot deur ging om te prediken. Ook van Zijn discipelen staat nergens in de Bijbel opgetekend dat zij van huis tot huis gingen om vreemden bij hun eigen voordeur te benaderen. Er is dus geen enkel Bijbels bewijs dat Yeshua of Paulus of wie dan ook van huis tot huis predikte zoals dat nu vaak gedaan wordt. Met name de leden van het Wachttorengenootschap menen daarentegen wel degelijk twee teksten gevonden te hebben die volgens hen zouden moeten bewijzen dat het letterlijk van huis tot huis gaan reeds voor de apostelen de voornaamste manier was om te prediken. Deze twee teksten, מפעלות Mif'alot [Handelingen] 5:42 en 20:20 zullen we derhalve nader bestuderen.

“Van huis tot huis onderwijzen”

De eerste tekst, die het WTG hanteert om haar leden aan te sporen van huis tot huis te gaan om hun boodschap te verspreiden, is מפעלות Mif'alot [Handelingen] 5:42, die in hun Nieuwe Wereld Vertaling luidt als volgt: *“En zij bleven zonder ophouden elke dag in de tempel en van huis tot huis onderwijzen, en het goede nieuws over de Christus, Jezus, bekendmaken.”* Als men van deze vertaling uitgaat, hebben zij met deze tekst inderdaad een ijzersterk argument in handen, maar wie zegt, dat dit de juiste vertaling is? Laten we daarom kijken, hoe het in andere vertalingen en vooral ook in het oorspronkelijke Grieks staat, want het is erg belangrijk om meerdere vertalingen aan de hand van de grondtekst onderling met elkaar te vergelijken. Laten we met de NBG-vertaling beginnen. Daar staat: *“En zonder ophouden, iedere dag, leerden zij in de tempel en aan huis, en verkondigden het evangelie, dat de Christus Jezus is.”* Hier staat dus niet “van huis tot huis”, maar “aan huis”, en dat geeft meteen een heel andere betekenis aan deze tekst. De Willibrord-vertaling laat duidelijk zien wat met “aan huis” precies bedoeld is: *“Ze bleven iedere dag, in de tempel of bij iemand aan huis, onderricht geven en de goede boodschap verkondigen dat Jezus de Messias is.”* In de NBV staat exact hetzelfde: *“Ze bleven dagelijks onderricht geven in de tempel of bij iemand thuis en gingen door met het verkondigen van het goede nieuws dat Jezus de Messias is.”* Volgens deze drie vertalingen onderwezen de apostelen bij iemand aan huis ofwel bij iemand thuis, maar ze liepen niet van deur tot deur. Ook in de Groot Nieuws Bijbel wordt deze tekst op dezelfde wijze vertaald: *“En elke dag weer gaven ze onderricht, in de tempel en bij de mensen thuis, en verkondigden ze het goede nieuws dat Jezus de Christus is.”* Het Boek sluit eveneens bij deze vertaling aan: *“Zij trokken zich niets aan van de Hoge Raad en bleven gewoon over Jezus spreken, in de tempel en bij de mensen thuis. Elke dag vertelden zij dat Jezus de Christus is.”* Tot zover de Nederlandse vertalingen. Laten we nu kijken hoe deze tekst in het Sranan Tongo, Sarnami Hindustani en Basa Jawa Suriname vertaald is. **Surinaams:** *“Èn den no kaba fu leri suma ala dei na ini tempel èn na ini den oso tu, èn fu preiki a Bun Nyunsu fu Yeshua haMashiach.”* (oude vertaling). *“Èn ala dei, sondo fu kba, den ben e gi den sma leri ini a tempel nanga ini den oso, èn den ferteri den a Bun Nyunsu tak' Yeshua na a Mashiach.”* (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** *“Aur usab roj Parmeswar ke mahal ke angana me aur ghare ghar sikhawat raha aur khus khabar parcár karat raha ki Yeshua Parmeswar ke Mashiach hai.”* **Javaans:** *“Para rasul mau saben dina terus pada neruské enggoné mulang lan nggelarké kabar kabungahané Gusti Yeshua nang Gréja Gedé lan nang omah-omah lan ndunung-ndunungké nèk Gusti Yeshua kuwi Mashiach.”* Maar wat staat er nu precies in de grondtekst? Als wij de Bijbel goed willen begrijpen moeten we altijd uitgaan van de Hebreeuwse of Griekse tekst en niet alleen naar de vertalingen kijken. In het Grieks luidt deze tekst als volgt:

Πασαν τε ημεραν εν τω ιερω και κατ' οικον ουκ επαυοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι τον Χριστον, 'Ιησουν.

Pasan te ēmeran en tō ierō kai kat' oikon ouk epauonto didaskontes kai euaggelizomenoi ton Christon lēsoun.

Iedere en dag in de tempel en aan huis niet ophouden onderwijzen en evangelie verkondigen de Mashiach Yeshua.

Waar het in deze zin om gaat is de Griekse term κατ' οικον kat' oikon, die in de meeste Nederlandse vertalingen met “aan huis” of “bij iemand thuis” wordt vertaald, maar in de Nieuwe Wereldvertaling met “van huis tot huis”. Het kan echter ook vertaald worden met “binnenshuis”. Om de juiste betekenis van deze Griekse term te begrijpen, moet men zich ervan bewust zijn welke functie de Griekse grammatica in het ene of het andere geval uitoefent. Letterlijk betekent het “aan huis”, “per huis” of “huisgewijs”. Deze Griekse term is samengesteld uit het voorzetsel κατα kata [o.a. ‘neer’, ‘tegen’, ‘volgens’, ‘langs’, ‘naar’, ‘op’, ‘bij’, of ‘per’, waarbij de tweede alpha is weggelaten en vervangen door een apostrof omdat het volgende woord met een klinker begint] en het lijdend voorwerp οικον oikon [huis]. In deze tekst is het in de 3e persoon enkelvoud accusatief. De vertaling “van huis tot huis” is in principe niet zonder meer onjuist en de Nieuwe Wereldvertaling van het WGTG staat daarin ook niet alleen, want andere vertalingen, waaronder de King James Vertaling, doen dat ook, maar wat wél onjuist is, is dat “van huis tot huis” op grond van deze vertaling gelijkgesteld wordt met “van deur tot deur”. En wat daarbij ook verkeerd is, is dat het men niet consequent is in het vertalen. Dezelfde Griekse uitdrukking κατ' οικον kat' oikon, zoals die in Handelingen 5:42 te vinden is, komt namelijk ook voor in talrijke andere teksten, maar daar wordt het anders vertaald. Waarom wordt het daar niet met “van huis tot huis” vertaald? heel simpel! Omdat de context dat niet toelaat. En hoe kunnen we deze teksten vinden? Wel, daar is er een geschikt hulpmiddel voor. Met behulp van de Strong Concordance kan men namelijk aan de hand van een nummervwijzing zien waar Hebreeuwse en Griekse woorden en termen in de Bijbel nog meer voorkomen en hoe ze daar vertaald zijn. Ook ziet men daar een woord-voor-woord-vertaling van de betreffende teksten. Best wel handig. Als u de Engelse taal machtig bent kan ik u daarvoor van harte de beide websites <http://www.blueletterbible.org> en <http://interlinearbible.org> aanbevelen, echt de moeite waard.

“Zij nuttigden hun maaltijden in particuliere huizen”

Ik zal nu enkele andere plaatsen de revue laten passeren, waar eveneens dezelfde term κατ' οικον kat' oikon staat, om te beginnen met מִפְּעֻלוֹת Mif'alot [Handelingen] 2:46. Daar lezen wij in de Nieuwe Wereldvertaling: *“En dag aan dag waren zij eensgezind voortdurend in de tempel aanwezig, en zij nuttigden hun maaltijden in particuliere huizen en gebruikten het voedsel met grote verheuging en oprechtheid van hart.”* Ziet u wat ik bedoel? Hier wordt kat' oikon opeens vertaald met “in particuliere huizen”. Nog afgezien van het feit dat ten onrechte de meervoudsvorm ‘huizen’ toegepast wordt, terwijl het Griekse woord oikon hier in enkelvoud staat, zien we nu dat de vertalers van de NWV hier precies dezelfde term op een hele andere wijze vertalen. Het verschil is zelfs zo ingrijpend, dat er sprake is van een totaal verschillende betekenis. Maaltijden nuttigen in particuliere huizen is immers iets heel anders dan maaltijden nuttigen terwijl men van huis tot huis loopt en van deur tot deur. In dit geval konden zij er echt niet onderuit en vertaalden het noodgedwongen op een juiste wijze. Ter vergelijking lezen we Handelingen 2:46 ook even in de NBG-vertaling: *“En voortdurend waren zij elke dag eendrachtig in de tempel, braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en eenvoud des harten.”* Hier wordt precies dezelfde vertaling gehandhaafd als in Handelingen 5:42, namelijk “aan huis”. En om een nog beter beeld te krijgen kijken we ook nog even hoe het in de NBV staat: *“Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde.”* **Surinaams:** *“Èn ala dei den tan leki wan ati makandra na ini tempel, èn den broko brede makandra na den oso, tide dya, tamara yanda. Èn so den teki den nyanyan nanga prisiri èn nanga oprekti ati.”* (oude vertaling). *“Ala dei den bribisma ben e kon makandra ini a tempel. Den ben nyan na makandra oso nanga prisiri èn nanga wan krin ati.”* (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** *“Ulog roj ek bicâr se Parmeswar ke mahal ke angana me*

ekattha howat raha. Aur ápan ghare milke usab bret turat raha aur khusiáli se bhojan karat raha.” **Javaans:** “Sabèn dina wong-wong mau pada ngumpul nang Gréja Gedé lan pada mangan bebarengan nang omahé, gentèn-gentènan. Apa ènèngé dipangan karo ati bungah lan trima.” Ziet u, bij Handelingen 2:46 is er dus geen enkel inhoudelijk verschil in vertaling, want “aan huis”, “bij elkaar thuis”, “in particuliere huizen”, “na den oso” en ook “na makandra oso” komt allemaal op hetzelfde neer.

“De gemeente die in hun huis is”

Wij gaan ook nog vier andere teksten bestuderen, t.w. Romeinen 16:5, 1 Korinthiërs 16:19, Kolossenzen 4:15, en Filemon 1 en 2, waarin eveneens de Griekse term κατ' οικον kat' oikon voorkomt. Ik citeer deze teksten eerst uit de Nieuwe Wereldvertaling van het WGT en daarna in de diverse gangbare Surinaamse vertalingen: “En groet de gemeente die in hun huis is.” **Surinaams:** “Taki a gemeente odi tu, disi de na a oso fu den.” (oude vertaling). “Un mus taki a gemeente di e kon makandra ini den oso odi tu.” (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** “Ham ulogke ghare áwe wála samáj logan ke bhi yád karila.” **Javaans:** “Dikirimké slamet uga marang sedulur-sedulur sing pada mèlu kumpulan nang omahé sedulur Akwila lan Priska.” (Romeinen 16:5). “Aquila en Priska en ook de gemeente die in hun huis is, groeten u hartelijk in de Heer.” **Surinaams:** “Akwila nanga Priska seni taki un bigi odi na ini Masra, so srefi a gemeente tu, disi de na den oso.” (oude vertaling). “Akwila nanga Priska nanga a gemeente di e kon makandra na den oso, seni bigi odi gi unu ini Masra.” (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** “Ákwela aur Preska aur jaun masihi log ulogke ghar me ekattha howe hai, usab tulogke bhi yád kare hai.” **Javaans:** “Uga sedulur Akwila lan Priskila lan sedulur-sedulur sing pada kumpulan nang omahé sedulur iki pada kirim keslametané Gusti kabèh.” (1 Korinthiërs 16:19). “Brenge mijn groeten over aan de broeders te Laodicea en aan Nymfa en aan de gemeente die in haar huis samenkomt.” **Surinaams:** “Taki den brada na Laodisea odi gi mi, nanga Nimfas, nanga a gemeente, di de na en oso.” (oude vertaling). “Un gi den brada na ini Laodisea odi, sosrefi Nimfa nanga a gemeente di e kon makandra na en oso.” (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** “Tulog Laodisea ke bháibahin log se bol deihe ki ham usabke yád karila. Aur bahin Nemfa se bhi bol deihe, aur u samáj logan se jaun okar ghar me ekattha howe hai.” **Javaans:** “Awaké déwé nyuwun marang kowé kabèh, kabar slamet sangka awaké déwé iki uga dikirimké marang sedulur-sedulur nang Laodisea lan uga marang sedulur Nimfa lan pasamuan sing ngumpul nang omahé dèkné.” (Kolossenzen 4:15). “...en aan Apfia, onze zuster, en aan Archippus, onze medestrijder, en aan de gemeente die in uw huis is...” **Surinaams:** “...èn gi Appia, a lobi sisa fu wi, èn gi Arkipus, disi de yepi wi fu feti, èn gi a gemeente na ini yu oso.” (oude vertaling). “Wi e skriji a brifi disi tu gi sisa Apfia, moro fara gi Arkipus di e strei makandra nanga wi, nanga gi a gemeente di e kon makandra na yu oso.” (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** “...aur hamár bahin Apfia khátin bhi, aur Arkipas khátin. U hamár sáth musibat sahis hai. I citthi bhi sab masihi ke samáj log khátin hai jaun hardam tulog ke ghare ekattha howe hai.” **Javaans:** “Layang iki uga kanggo sedulur wédok Apia lan sedulur Arkipus, kanyaku tunggal penggawéan ing Gusti lan uga kanggo pasamuan sing ngumpul nang omahmu.” (Filemon 1:2) In geen van deze gevallen wordt “van huis tot huis” als vertaling gegeven. Waarom niet? Omdat het verband van deze verzen waar de uitdrukking κατ' οικον kat' oikon in voorkomt al aangeeft, dat er geen sprake was van huis-aan-huis-evangelisatie, maar dat het hier duidelijk om de huizen van broeders en zusters gaat, wat ook het geval is in Handelingen 2:46. Sha’ul [Paulus] heeft het hier dus over huissamenkomsten en niet over de zogenaamde ‘velddienst’. Ik heb daar een aparte Bijbelstudie over geschreven, t.w. 054. *De gemeente aan huis A gemeente na ini oso - η κατ' οικον εκκλησια - Hē kat' oikon Ekklēsia.* De eerste Messiasbelijdende gemeenten hadden namelijk geen aparte gebouwen voor hun samenkomsten, maar kwamen als huisgemeenten in particuliere huizen bijeen. Op deze wijze moeten we dus ook Handelingen 5:42 begrijpen, die derhalve in de NBV op de juiste wijze vertaald is: “Ze bleven dagelijks onderricht geven in de tempel of bij iemand thuis en gingen door met het verkondigen van het goede nieuws dat Yeshua de Mashiah is.” Bij iemand thuis wil dus zeggen in het huis van een medegelovige en niet in het huis van een onbekeerde vreemde bij wie men zomaar aangebeld heeft. Uit de voorgaande teksten blijkt dus duidelijk dat het onderwijs gegeven werd bij de gelovigen thuis en niet aan de voordeur. Nog een

belangrijk argument tegen de van-huis-tot-huis-vertaling is de zinsopbouw in de grondtekst zelf. Als in Handelingen 5:42 daadwerkelijk bedoeld zou zijn dat de discipelen van huis tot huis en van deur tot deur liepen zoals o.a. het Wachttorengenootschap beweert, dan had daar in het Grieks moeten staan: απο οικου εις οικον apo oikou eis oikon, dat letterlijk 'van huis tot huis' betekent (fu a wan oso na a trawan), want precies diezelfde zinsopbouw komen wij namelijk ook in מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 23:34 tegen. Daar staat: απο πολεως εις πολιν apo poleōs eis polin, 'van stad tot stad' (fu a wan foto na a trawan). Maar zo staat het niet in Handelingen 5:42. In plaats daarvan staat daar nou juist dezelfde term, die in andere teksten door het WTG vertaald wordt met "in particuliere huizen" en "in hun huis". En als ze dat op die plaatsen zo vertalen, dan zouden ze dat ook moeten doen op de andere plaatsen waar de zelfde term voorkomt, want dat is één van de belangrijkste principes van het vertalen. Het is dus duidelijk dat wij hier te maken hebben met inlegkunde en gemanipuleerde vertaling. Welke reden zouden de vertalers van de Nieuwe Wereldvertaling gehad hebben om in Handelingen 5:42 κατ' οικον kat' oikon ánders te vertalen dan in de andere teksten waar dezelfde term staat? Dat ligt natuurlijk voor de hand: om een Schriftuurlijke ondersteuning te hebben voor het huis-aan-huis werk van hun leden. Dat is op zich wel begrijpelijk als men uitgaat van het principe "Het doel heiligt de middelen", maar zo gaan wij niet om met G'ds woord!!! De hele Bijbel is door Ruach haQodesh geïnspireerd en daarmee heeft de Eeuwige zelf de auteursrechten voor dit heilige Boek. Zodra een vertaler iets aan de inhoudelijkheid van de tekst verandert, legt hij daarmee de Eeuwige woorden in Zijn mond, die Hij niet gezegd heeft hetgeen volgens דברים D'varim [Deuteronomium] 18:20 letterlijk levensgevaarlijk is. Het is dus volstrekt onaanvaardbaar als de Bijbel niet meer voorop staat, maar de geloofsvisie. Maar het is zelfs nog vele malen erger als men dan ook nog beweert, dat de huis-aan-huis-evangelisatie de oorspronkelijke methode was, die Yeshua en Zijn apostelen hebben gehanteerd en dat Hij de opdracht gegeven zou hebben dat wij dat ook zouden moeten doen. Het tegendeel is het geval, maar daar kom ik straks nog op.

"...in het openbaar en van huis tot huis te onderwijzen"

De tweede tekst, die het WTG hanteert om haar leden aan te sporen van huis tot huis te gaan om hun boodschap te verspreiden, is מפעלות Mif'alot [Handelingen] 20:20, die in hun Nieuwe Wereld Vertaling luidt als volgt: "...terwijl ik mij er niet van weerhouden heb u al wat nuttig was te vertellen en het u in het openbaar en van huis tot huis te onderwijzen." Ook hier wordt weer dezelfde manier van de gangbare vertaling afgeweken als in Handelingen 5:42. Alleen staat in dit geval niet κατ' οικον kat' oikon in de Griekse grondtekst, maar κατ' οικους kat' oikous. De meervoudsvorm van οικον oikon [huis] is namelijk οικους oikous [huizen]. Daarom is deze tekst dan ook zeer terecht in de Herziene Statenvertaling op deze wijze vertaald: "...hoe ik niets van wat nuttig was, nagelaten heb u te verkondigen en te onderwijzen, in het openbaar en in de huizen..." Het begrip 'in de huizen' is dus taalkundig correct en geeft daarmee ook nadrukkelijk aan dat Sha'ul [Paulus] nooit van deur tot deur liep, maar dat hij zowel in het openbaar alsook in huissamenkomsten onderwijs gaf. Dat blijkt ook uit de context van alle reeds geciteerde tekstgedeelten in de Nieuwe Wereldvertaling waar κατ' οικον kat' oikon met "in huis" vertaald is. Het is dus meer dan voor de hand liggend dat ook hier in Handelingen 20:20 huisgemeenten het onderwerp van het gesprek zijn. Ook de Willibrord-vertaling gaat daarvan uit en vertaalt dit vers met: "U weet ook dat ik niets wat nuttig kon zijn heb nagelaten u te verkondigen en te leren, in het openbaar en bij u aan huis." De Groot Nieuws Bijbel sluit daarbij aan: "Zonder iets achter te houden van wat u van nut kon zijn, heb ik u het evangelie verkondigd en onderricht gegeven, zowel in het openbaar als bij u aan huis." In beide vertalingen zegt Sha'ul [Paulus]: "bij u aan huis." Wie bedoelt hij hier met "u"? De oudsten van de gemeente te Efeze, zoals we in vers 17 kunnen lezen. Hij onderwees de oudsten in hun eigen huizen, en daarom slaat het nergens op om κατ' οικους kat' oikous hier met "van huis tot huis" te vertalen. In deze tekst gaat het dus helemaal niet om prediking aan mensen die nooit van het evangelie gehoord hadden en kan er dus ook geen sprake zijn van huis-aan-huis-evangelisatie", maar het gaat hier duidelijk om het onderwijs aan hen, die al discipelen waren en zelfs het oudstenambt hebben bekleed. De NBG-vertaling gebruikt hiervoor daarom een prachtig woord dat volgens mij het meest duidelijk aangeeft wat met κατ' οικους kat'

oikous bedoeld is: binnenshuis! Laten we derhalve Handelingen 20:20 ook in de NBG-vertaling lezen. Daarin zegt Sha'ul [Paulus]: "...hoe ik niets nagelaten heb van hetgeen nuttig was om u te verkondigen en te leren in het openbaar en binnenshuis." Tot slot lezen we dit vers ook nog even in diverse Surinaamse talen. **Surinaams:** "...fa mi no ben kibri no wansani gi un, disi bun fu unu; ma mi ben meki oen sabi ala; mi ben leri un publiki èn na un oso tu." (oude vertaling). "Ala san ben de fanowdu fu un sabi, mi leri èn ferteri unu. Mi du dati na ini un oso èn na ala sma fesi. Mi no hori noti na baka gi unu." (nieuwe vertaling). **Hindoestaans:** "Tabbo ham tulogke áge aur bhi ghare ghar Prabhu ke khus khabar sunaili aur sikhaili. Ham kuch na chipaili jaun me tulogke faida milat." **Javaans:** "Senajan ngono aku ora tau mangkir nindakké apa waé sing betyik kanggo kowé. Kabèh wis tak omongké lan tak wulangké marang kowé, ya nang ngarepé wong okèh, ya nang kumpulan nang omah-omahmu." Conclusie: zowel Yeshua alsook Zijn apostelen en discipelen zijn nooit van huis tot huis gelopen om het evangelie aan de voordeur te verkondigen, maar zij predikten en onderwezen in het openbaar en binnenshuis. Daarmee zijn we in principe aan het eind gekomen van deze Bijbelstudie.

"Gaaf niet van het ene huis over naar het andere!"

Eigenlijk had ik deze studie ook heel kort kunnen houden, want het is namelijk niet alleen zo, dat Yeshua nooit de opdracht gegeven heeft om van huis tot huis te gaan, maar Hij heeft het zelfs nadrukkelijk verboden!!! Wist u dat? Nee? Dat kan ik u dan ook niet kwalijk nemen, want zelfs de leden van het WGTG weten het blijkbaar niet terwijl het heel duidelijk ook in hun eigen vertaling staat en bovendien een heel bekende tekst is. Dit nadrukkelijk verbod vormt namelijk een integraal onderdeel van de zendingsopdracht, die ik vanzelfsprekend eerst uit de Nieuwe Wereldvertaling wil citeren. Daar staat: "Na deze dingen wees de Heer zeventig anderen aan en zond hen twee aan twee voor Zich uit naar elke stad en plaats waarheen Hijzelf van plan was te gaan. Toen zei Hij tot hen: De oogst is wel groot, maar de werkers zijn weinigen. Smeekt daarom de Meester van de oogst werkers in Zijn oogst uit te zenden. Gaaf heen. Ziet! Ik zend u uit als lammeren te midden van wolven. Draagt geen beurs, noch voedselzak, noch sandalen, en omhelst niemand bij het groeten onderweg. Waar gij ook een huis binnengaat, zegt eerst: Vrede zij over dit huis. En indien daar een vriend des vredes is, zal uw vrede op hem rusten. Maar zo niet, dan zal hij tot u terugkeren. Blijft dus in dat huis en eet en drinkt de dingen waarin zij voorzien, want de werker is zijn loon waard. Gaaf niet van het ene huis over naar het andere! En als gij ergens een stad binnengaat en men u ontvangt, eet dan de dingen die u worden voorgezet en geneest de zieken die daar zijn, en blijft hun zeggen: Het Koninkrijk G'ds is nabij gekomen!" **Surinaams:** "Baka dati Masra teki ete seibitenti tra man, dan A seni den tu na tu go na En fesi na ala den foto nanga presi pe En srefi bo go. A taigi den taki: A nyanyan ini a gron lepi kba fu koti, èn a furu, ma nofo wrokoman no de. Fu dat'ede un mus begi Masra di abi a gron, fu A seni moro wrokoman go ini a gron fu koti a nyanyan. So, un go. Mi e seni unu leki pikin skapu go na mindri den tigri. Un no mus tyari portmoni, saka, noso susu. Èn un no mus tan taki tori na pasi. Te un go na ini wan sma oso, a fosi sani san un mus taki na: A freide fu Gado mus de nanga unu. Efu a sma di abi a oso na wan sma di lobi freide, dan a freide san un winsi en sa tan nanga en. Ma efu na wan sma di no lobi freide, dan a freide san un winsi en o drai kon baka na unu. Te un go tan na wan sma oso, un mus tan drape. Nyan èn dringi san den gi unu, bika a fiti tak' wan wrokoman kisi en pai. Un no mus froisi fu a wan oso go na a trawan. Efu den sma fu wan foto meki un kon ini a foto fu den, dan un mus nyan san den gi unu fu nyan. Dresi den sikiwan drape, dan un taigi den taki: Her'esi Gado o bigin tiri libisma!" **Hindoestaans:** "Ekare bád Prabhu Yeshua sattargo cela ke cunke dui-dui jane se áge pathái deis sab sahar aur gáw me jáha u apane mángat raha jái. U bolis ki: Dher manai mánge hai Parmeswar ke jáne, baki dher manai na parcár kare hai. I janta log jaise pakkal dhán hai, baki bakhár me láwe khátin kamkartan kamti hai. Ohi se Parmeswar se prátna kar ki u auro kamkartan ke ápan khet me patháwe. Ab tulog ja, ham tulogke bhera ke bacca ghat khatarnák janáwar ke bic me patháila. Paisa ke thaili aur jhori na lejaihe aur dalaila bhi na. Aur tulogke na cáhi rasta par hál-cál puchat ruke ke. Aur jab tu kahu bhittar aihe, tab bolihe: I ghar ke manai log ke shánti mile. Aur jab huwa ke koi shánti me mángi rahe, tab shánti okar sáth rahi. Baki jab u na mángi, tab shánti tor lage laut ái. Ohi ghar me rahihe jáha ghar wálan tor shánti apana leis hai. Huwa khaihe aur pihe jaun cij ulog toke dei. Ekgo

kamkarta ke to cáhi ápan kamái páwe ke. Ohi se jaun cij paihe khusi se lei leihe. Aur i ghar se u ghar na jaihe rahe khát. Jab tu ekgo sahar me aihe jáha manai log toke mángi ápan ghare lejái, huwa khaihe jaun toke mili. Huwa ke bemarian ke accha karihe aur u sahar ke manai se bolihe: Isab barka kám se Parmeswar tulogke dekháwe hai ki u mánge hai tulogke dil me ráj caláwe!” **Javaans:** “Sakwisé kuwi Gusti Yeshua terus miji murid menèh, pitung puluh loro okèhé. Murid-murid iki terus dikongkon budal bareng loro-loro, ndisiki Gusti Yeshua, ngleboni sabèn kuta lan panggonan sing arep ditekani. Gusti Yeshua ngomong marang murid-murid iki: “Sing kudu dienèni pantyèn okèh, nanging bauné setitik. Mulané, pada nyuwuna marang sing nduwé kebon, supaya ngongkon wong okèh kanggo nglumpukké panènané. Kana pada budala lan pada ngertia: Aku ngongkon kowé budal kaya tyempé nang tengahé matyan-matyan. Aja pada sangu duwit apa nggawa kantong apa sepatu. Nèk nang dalan aja mandek mbagèkké wong. Nèk kowé mlebu nang sakwijiné omah, mbagèkké ngéné: Tentrem-slamet marang omah iki. Nèk wong sing manggon nang omah kono seneng marang katentreman, pamujimu marakké wong-wong mau nampa katentreman. Nanging nèk wong-wong ora seneng marang katentreman, pamujimu bakal balik menèh marang kowé. Nèk kowé ditampa nang sakwijiné omah, manggona terus nang omah kono. Pada mangana lan ngombéa apa sing disuguhké marang kowé, awit wong sing nyambutgawé wis sak mestiné nèk nampa upahé. Nanging aja ngolah-ngalih enggonmu nginep. Nèk kowé mlebu nang sakwijiné kuta lan wong-wong nang kono nampa kowé apik, mangana apa sing disuguhké marang kowé. Wong lara sing nang kono pada diwarasna lan wong-wong pada diomongi ngéné: *Kratoné Gusti Elohim wis nang tengahmu!*” (Lucas 10:1-9). Ziet u het? De discipelen kregen de opdracht om de Blijde Boodschap te verkondigen in de steden en dorpen die Yeshua daarvoor heeft uitgekozen. Zij hoefden geen voedsel voor onderweg mee te nemen, want de Eeuwige zou daarin voorzien en ze hoefden zich daar inderdaad niet druk om te maken, want niet alleen de Israëlieten, maar eigenlijk alle volken rond de Middellandse Zee waren en zijn immers heel gastvrij. In elke plaats waar zij dus kwamen, gingen zij op het marktplein staan om daar het Goede Nieuws aan de plaatselijke bevolking te vertellen. Vaak werden zij door belangstellenden die daar meer over wilden weten uitgenodigd en gastvrij onthaald, maar het was niet de bedoeling om jezelf uit te nodigen en opdringerig van deur tot deur te lopen als een colporteur. Daarom heeft Yeshua dit in vers 7 dan ook nadrukkelijk verboden met een bewoording die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar is. In het Grieks luidt deze zin als volgt: Μη μεταβαινετε εξ οικιας εις οικιαν Mē metabainete ex oikias eis oikian! Zowel de Willibrord-vertaling alsook de Groot Nieuws Bijbel vertalen het met: “*Trek niet van het ene huis naar het andere!*” en de NBG-vertaling zegt evenals de NBV: “*Gaat niet van het ene huis naar het andere!*” In de nieuwe Surinaamse vertaling lezen we zojuist: “*Un no mus froisi fu a wan oso go na a trawan!*” en in de oude vertaling staat: “*Ma un no mu waka komoto na wan oso, go na wan trawan!*” - Laten we derhalve dit verbod ter harte nemen als wij gehoor geven aan de zendingsopdracht waarmee ik deze Bijbelstudie ben begonnen en die ook aan u en aan mij gericht is: “*Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb. En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld!*” **Surinaams:** “*Un go na ala folku fu grontapu. Un mus meki den kon tron sma di e teki leri fu Mi. Dopu den ini a nen fu a P’pa, a Manpikin nanga a Santa Yeye. Leri den fu du ala sani di Mi ben taigi unu. Arki, Mi de nanga unu ala dei te na a kba fu grontapu!*” **Hindoestaans:** “*Ohi se tulog ja aur dunia ke sab játi ke Hamár cela banáw. Usabke dopu kar Pita Parmeswar ke, okar Beta ke aur Pawitr Átma ke nám me. Aur usabke har ek bát sikháw jaun Ham tulogke hukum deili hai kare ke. Aur sun, Ham jug ke ant talak roj tulogke sáth rahab!*” **Javaans:** “*Mulané, kana pada budala, bangsa-bangsa nang sak lumahé bumi diparani kabèh lan didadèkké muridku. Pada dibaptis ing jenengé Gusti Elohim Bapaké, Anaké lan Roh Sutyi. Pada diblajari nuruti sakkèhé piwulang sing wis tak wulangké marang kowé. Lan pada titènana, Aku bakal ngantyani kowé terus tekan entèk-entèkané jaman!*” (מתתיהו) Matit’yahu [Mattheüs] 28:19-20). Amen!